

АНАЛИЗ
НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ
НА ОБЩИНСКО И ОБЛАСТНО НИВО, КОИТО СЕ
ФИНАНСИРАТ ИЗЦЯЛО ИЛИ ЧАСТИЧНО ОТ
ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

ОБЩИНА ГАБРОВО
ОБЛАСТ ГАБРОВО

2023 година

Съдържание

Увод	3
1 Методология	3
1.1 Цели	3
1.2 Методи и източници на анализа	4
2 Показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги	5
3 Съществуващи социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на общината	6
3.1 Социални услуги	6
3.1.1 Социални услуги – делегирани от държавата дейности	6
3.1.2 Социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги, които функционират на територията на общината по проекти, финансирани от оперативни програми	12
3.2 Интегрирани здравно-социални услуги, делегирани от държавата дейности в община Габрово	13
4 Брой на желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Габрово	14
5 Информация относно броя на лицата от други общини, които ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на общината	15
5.1 Потребители от други общини, ползващи социални услуги	15
5.2 Потребители от други общини, ползващи интегрирани здравно-социални услуги	15
6 Информация за демографското развитие в община Габрово	16
7 Информация за наличната социална, образователна и здравна инфраструктура в общината	20
7.1 Социална инфраструктура	20
7.1.1 Социални услуги	20
7.1.2 Жилищни условия	21
7.1.3 Транспортни връзки за достъп на социалните услуги и обезпечаване на ползването им	22
7.2 Образование	23
7.3 Здравеопазване	24
8 Информация и прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги	26
8.1 Информация за текущото състояние на работещите в социалните и интегрираните здравно-социални услуги, действащи на територията на общината	26
8.2 Информация, относно регистрираните безработни лица на територията на общината:	27
8.3 Прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги:	28
9 Прогнозиране и планиране на необходимите социални и интегрирани здравно-социални услуги	29
10 Изводи	31
11 Приложения	33

Увод

Настоящият анализ е извършен на територията на община Габрово, в изпълнение на българското законодателство в социалната сфера.

Законът за социалните услуги въвежда планирането на национално ниво на социалните услуги, финансирани изцяло или частично от държавния бюджет и определя ролята на общинските администрации при реализирането на този процес. Съгласно законите разпоредби до 12 месеца от публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г. се приема Националната карта на социалните услуги.

Нормативно определените ангажименти на общините са свързани с изготвянето на анализ на потребностите и предложение за планиране на социалните услуги на общинско и областно ниво.

За целта е събрана информация по критериите за определяне на социалните и интегрираните здравно-социални услуги на общинско и областно ниво, определени в Наредбата за планирането на социалните услуги, брой потребители на тези услуги и персонал.

Извършеното проучване на потребностите е организирано от Община Габрово в периода м. декември 2022 – м. януари 2023 г. Преки участници в изготвянето на анализа са служители на Общинска администрация Габрово, ангажирани с планирането и реализирането на социалната политика на общината.

Косвени участници в изготвянето на доклада са служители, работещи в действащите социални услуги и доставчици на социални услуги, на които е възложено предоставянето им по реда на ЗСУ и ППЗСУ.

В анализа е включена информация, предоставена от Отдел „Статистически изследвания“ към НСИ, Дирекция „Социално подпомагане“ Габрово, Дирекция „Бюро по труда“ филиал Габрово, ГРАО и РЗИ Габрово.

1 Методология

Община Габрово стартира подготовката за извършване на анализа през месец декември 2022 година с официално искане за събиране на информацията към Националният статистически институт и други органи, които по силата на закон имат право да събират и администрират съответните данни, по показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги.

Паралелно с това започна събиране на данни от социалните услуги, обект на анализа, функциониращи на територията на общината. Информацията беше набавена от регистрите и досиетата на потребителите, както и от длъжностните щатни разписания в услугите.

Обобщаването на събраната информация и анализирането ѝ бе извършено от служителите на Дирекция „Образование и социални дейности“ в Община Габрово.

Анализът е финализиран в края на месец януари 2023 година.

1.1 Цели

1. Анализ на демографската структура на населението в община Габрово.

2. Планиране на социалните услуги на общинско и областно ниво цели осигуряване на равен достъп до социални услуги, отговарящи на индивидуалните потребности на лицата на територията на община Габрово, които изцяло съответстват на приоритетите на държавната политика.

3. Определяне на потребностите на община Габрово от социални услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет.

4. Определяне на максималния брой потребители на всички социални услуги, за които се осигурява изцяло или частично финансиране от държавния бюджет.

5. Планиране на грижата за възрастни хора и хора с увреждания и достъпа до качествена алтернативна резидентна грижа от семеен тип.

6. Оценка на необходимостта от създаване на нови услуги в общността за възрастни хора и пълнолетни лица с увреждания.

7. Поддържане на мрежата от социални услуги за подкрепа на уязвимите семейства и децата, за предоставяне на качествена грижа за индивидуалното развитие на всяко дете, социална интеграция на семействата и децата.

8. Необходимост от развиване на капацитета на съществуващите услуги, които подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.

9. Планиране на спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания.

10. Анализирание на потребностите от квалифициран персонал в социалната сфера, подобряване на професионалните умения на специалистите в социалната сфера чрез обучения, квалификации, обмяна на опит.

1.2 Методи и източници на анализа

Показателите в общината по критериите за всички услуги, посочени в глава втора от Наредбата, са отчетени по настоящ адрес. Ползваните данни за критериите се базират на официални източници на информация:

- Националният статистически институт;
- органи, които по силата на закон имат право да събират и административат съответните данни.

В анализа е включена информация, предоставена от Отдел „Статистически изследвания“ към НСИ, Дирекция „Социално подпомагане“ Габрово, Дирекция „Бюро по труда“ филиал Габрово, ГРАО и РЗИ Габрово.

При обработката се констатира, че информацията от някои от официалните източници се разминава. За база /общ брой населението/ на анализа са използвани официални данни от НСИ, т.к. считаме че отразяват броя на реално живеещите лица в община Габрово. Събрани са данни от регистрите и досиетата на потребителите в действащите социални услуги, обект на анализа.

Изискана е информация и от ТП на НОИ Габрово, ЦУ на НОИ, РЗОК Габрово, ТЕЛК Габрово. Посочените институции не предоставят данни, като ни уведомяват, че не събират и обработват информация по посочените показатели или информационните системи, с които работят не позволяват да се извлече информация в искания обем и формат.

За нуждите на анализа са използвани и налични данни, събрани в Община Габрово при финализиране на предварителното картиране на социалните услуги за

нуждите на планирането на ресурсите и мерките през новия програмен период 2021-2027 г. по Плана за възстановяване и устойчивост.

Информацията е събрана и обобщена от служителите в Дирекция „Образование и социални дейности“. В анализа са използвани данни от План за интегрирано развитие на община Габрово 2021-2027 г. изготвен от екипа на Институт за пазарна икономика.

2 Показателите в общината по критериите за социални и интегрирани здравно-социални услуги

№	Наименование на критерия	Данни за община Габрово (брой)
1	общ брой на населението	54608
2	общ брой на пълнолетните лица	46733
3	общ брой на децата до 18-годишна възраст	7875
4	общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст	17561
5	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания	9582
6	общ брой на децата с трайни увреждания до 18-годишна възраст	350
7	общ брой на децата от 0 до 7 г.	2904
8	общ брой на лицата с трайни увреждания	9932
9	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в трудоспособна възраст	2917
10	общ брой на децата с трайни увреждания, живеещи в домашна среда	333
11	брой на пълнолетните лица с трайни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	2855
12	брой на децата без увреждания до 18-годишна възраст	7525
13	общ брой на пълнолетните лица с психични разстройства	1215
14	брой на пълнолетните лица с психични разстройства в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	365
15	общ брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения	75
16	брой на пълнолетните лица с интелектуални затруднения в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	23
17	общ брой на пълнолетните лица с физически увреждания	3025
18	брой на пълнолетните лица с физически увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	2420
19	общ брой на пълнолетните лица с деменция	1710
20	брой на пълнолетните лица с деменция в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	1368
21	общ брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания	131
22	брой на пълнолетните лица със сетивни увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	39

	среда	
23	брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания	10896
24	брой на лицата в надтрудоспособна възраст без увреждания в невъзможност за самообслужване, живеещи в домашна среда	3269
25	брой на живеещите в домашна среда деца с трайни увреждания	328
26	общ брой на пълнолетните лица с трайни увреждания с определена чужда помощ	1139
27	брой на живеещите в домашна среда пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ	1099
28	общ брой на лицата в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване	5283
29	брой на живеещите в домашна среда лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване	5268

3 Съществуващи социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на общината

3.1 Социални услуги

3.1.1 Социални услуги – делегирани от държавата дейности

Дневен център за деца и/или младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Габрово, бул. „Трети март“ № 5	Деца и младежи с двигателни, зрителни, ментални и множествени увреждания	40	59	1. дневна грижа; 2. информирание и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения; 6. подкрепа за придобиване на трудови умения;.	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината

Дневен център за деца и/или младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Габрово, кв. Велчевци	Деца с двигателни, зрителни, ментални и множествени увреждания	20	33	1. дневна грижа; 2. информирание и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения; 6. подкрепа за придобиване на трудови умения;	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Дневен център за пълнолетни лица с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Габрово, ул. „Никола Балканец“ № 24	Пълнолетни лица с интелектуални затруднения	30	33	1. дневна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения; 6. подкрепа за придобиване на трудови умения.	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Дневен център за стари хора					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Габрово, ул. „Ивайло“ № 13	Лица в надтрудоспособна възраст	20	21	1. информиране и консултиране; 2. застъпничество и посредничество;	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и младежи					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Габрово, ул. „Ивайло“ № 13	Деца с разстройства от аутистичния спектър	20	27	1. информиране и консултиране; 2. терапия и рехабилитация; 3. обучение за придобиване на умения;	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата област

Център за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни лица					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Габрово, ул. „Пенчо Постомпиров“ № 19	Лица с различен вид и степен увреждания	40	74	1. информиране и консултиране; 2. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 4. обучение за придобиване на умения;	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Център за обществена подкрепа					
Място	Целева група	Брой	Посочва се	Извършвани дейности,	Териториален обхват

	група	места	средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	
Адрес: гр. Габрово, ул. Ивайло № 13	-деца и младеж и в риск; - деца с отклоняващо се поведение; деца в риск от отпадане от училище; деца, настанени в специализирани институции или деца, на които им предстои напускане на такива; родители на деца в риск;	50	63	1. информиране и консултиране; 2. застъпничество и посредничество; 3. терапия и рехабилитация; 4. обучение за придобиване на умения; 5. общностна работа;	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

Център за обществена подкрепа					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Габрово, ул. „Драва“ № 4	-деца и младеж и в риск; - деца с отклоняващо се поведение; деца в риск от отпадане от училище; деца, настанени в специализирани институции или деца, на които им предстои напускане	25	60	1. информиране и консултиране; 2. общностна работа; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения;	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата област.

	не на такива; родител и на деца в риск; обучени е на приемни и родител и кандидати осинови тели и осинови тели.				
--	---	--	--	--	--

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Габрово, ул. „Чардафон“ № 12, ет.9, ап.24	деца, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство	5	4,5	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране 3. застъпничество и посредничество; 4. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата област.

Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр.	деца и			1. резидентна грижа;	Социална услуга на

Габрово, ул. „Хризантема“ № 27	младежи с увреждания, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняването са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство.	14	13	2. информирани и консултирани; 3. застъпничество и посредничество; 4. обучение за придобиване на умения.	областно ниво за удовлетворяване на потребностите на лицата от цялата страна.
--------------------------------	---	----	----	--	---

Център за настаняване от семеен тип за деца и/или младежи с увреждания					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Габрово, ул. „Мирни дни“ № 1А	деца и младежи с увреждания, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняването са изчерпани възможностите за	14	14	1. резидентна грижа; 2. информирани и консултирани; 3. застъпничество и посредничество; 4. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на лицата от цялата страна.

	връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство.				
--	---	--	--	--	--

Звено „Майка и бебе“					
Място	Целева група	Брой места	Посочва се средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Габрово, ул. „Ивайло“	бременни жени и майки в риск да изоставят децата си;- майки, жертва на насилие, в състояние на остър жилищен проблем или друга кризисна ситуация.	6	3	1. информиране и консултиране; 2. застъпничество и посредничество; 3. обучение за придобиване на умения; 4. осигуряване на подслон (за бременни жени, за майки с деца до 3-годишна възраст, както и за другите деца, които придружават майката и са навършили 3-годишна възраст).	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите на лицата от цялата страна

Асистентска подкрепа						
Място	Брой субсидирани потребители	Брой обслужвани лица	Брой чакащи лица	Брой асистенти	Брой лица, администратори услугата	Териториален обхват
Адрес: гр. Габрово, ул. „Ивайло“ №13	264	257	0	98	5	Социална услуга на общинско ниво за удовлетворяване на потребностите на населението в общината.

3.1.2 Социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги, които функционират на територията на общината по проекти, финансирани от оперативни програми.

Социална услуга/ място на предоставяне	Финансирана по операция	Точна дата на приключване на проекта	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Целева група	Брой места	Заетост ¹ брой
Проект с наименование: BG05M9OP001-2.090- 0005-C01 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания - Етап 2 – предоставяне на новите услуги - Център за грижа за лица с различни форми на деменция и Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване на територията на община Габрово” наименование на услугата „Център за грижа за лица с различни форми на деменция“ с адрес: гр. Габрово, кв.Велчевци	ОП „Развитие на човешките ресурси“, BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания - Етап 2 – предоставяне на новите услуги“	12.02.2023 г.	1. резидентна грижа; 2. информиране и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация ; 5. обучение за придобиване на умения.	Пълнолетни лица с различни форми на деменция	15	14

Социална услуга/ място на предоставяне	Финансирана по операция	Точна дата на приключване на проекта	Извършвани дейности, съотносими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Целева група	Брой места	Заетост ² брой
--	-------------------------	--------------------------------------	---	--------------	------------	---------------------------

¹ Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

² Посочва се средна месечна заетост за периода от стартиране на услугата до момента на извършването на анализа.

<p>Проект с наименование: BG05M9OP001-2.090-0005-C01 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания - Етап 2 – предоставяне на новите услуги - Център за грижа за лица с различни форми на деменция и Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване на територията на община Габрово” наименование на услугата „Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване“ с адрес: гр. Габрово, кв. Велчевци</p>	<p>ОП „Развитие на човешките ресурси“, BG05M9OP001-2.090 „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания - Етап 2 – предоставяне на новите услуги</p>	<p>12.02.2023 г.</p>	<p>1. резидентна грижа; 2. информирание и консултиране; 3. застъпничество и посредничество; 4. терапия и рехабилитация; 5. обучение за придобиване на умения.</p>	<p>Възрастни хора в невъзможност за самообслужване</p>	<p>15</p>	<p>14</p>
---	--	----------------------	---	--	-----------	-----------

3.2 Интегрирани здравно-социални услуги, делегирани от държавата дейности в община Габрово

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи					
Място	Брой места	Средногодишна заетост за 2022 г. в брой.	Лежаци лица ³ брой	Извършвани дейности, съотнесими към услугите по чл. 15 от ЗСУ	Териториален обхват
Адрес: гр. Габрово, кв. Велчевци	8	8	6	1.интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа за деца с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи; 2.информирание и консултиране; 3.застъпничество и посредничество; 4. обучение за придобиване на умения.	Социална услуга на областно ниво за удовлетворяване на потребностите лица от цялата страна.

³ Настанени лица с потребност от постоянни медицински грижи

Всички 8 броя потребители /деца и младежи/ са в невъзможност за самообслужване и с потребност от постоянно медицинско наблюдение и медицинска грижа.

4 Брой на желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Габрово

Общият брой на желаещите лица да ползват социалните услуги и интегрираните здравно-социални услуги, които функционират на територията на община Габрово е 369 лица.

Най-много лица са заявили желание да ползват услугата „Асистентска подкрепа“ – 163 лица.

I. Брой на желаещите от Община Габрово да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на Община Габрово:

- За деца:

- Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания – 1.
- Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания – 1.
- Център за обществена подкрепа – 107.
- Дневен център за деца и младежи с увреждания – 31.
- Дневен център за деца с увреждания – 29.
- Център за социална рехабилитация за деца от аутистичния център – 14.
- Звено „Майка и бебе“ – 1.

- За пълнолетни лица

- Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждане - 3 лица;
- Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждане с потребност от постоянни медицински грижи – 1 лице;
- Център за социална рехабилитация и интеграция – 7 лица;
- Дневен център за стари хора – 3 лица;
- Дневен център за пълнолетни лица с увреждане – 1 лице;

II. Информация относно броя на лицата от други общини, желаещите да ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на Община Габрово:

- Център за социална рехабилитация за деца от аутистичния спектър – 1.
- Звено „Майка и бебе“ – 6.

Желаещи да ползват резидентни услуги, предоставяни по проект на Община Габрово:

- Център за грижа за лица с различна форма на деменция :
- 37 лица от община Габрово
- 6 лица от други общини

Към момента на изготвяне на анализа има чакащи по първо желание 10 лица.

- Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване – 31 лица.

Към момента на изготвяне на анализа има чакащи по първо желание 4 лица.

Видно от събраната информация може да се обобщи, че в услугите за деца има по-голям брой желаещи в тези с консултативен характер и дневна грижа. При възрастните има по-голям брой желаещи за услуги от резидентен тип / които в община Габрово се предоставят по изпълняван проект по Програма „Развитие на човешките ресурси“/.

5 Информация относно броя на лицата от други общини, които ползват социални и интегрирани здравно-социални услуги на територията на община Габрово

5.1 Потребители от други общини, ползващи социални услуги

1. Вид социална услуга - Център за социална рехабилитация и интеграция на деца и младежи, брой потребители от други общини – 3 бр.:
  - Община Севлиево, област Габрово – 1
  - Община Дряново, област Габрово – 1
  - Община Трявна, област Габрово - 1
2. Вид социалната услуга - Център за обществена подкрепа, брой потребители от други общини – 4 бр.:
  - Община Севлиево, област Габрово – 2
  - Община Дряново, област Габрово – 2
3. Вид социалната услуга - Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания, брой потребители от други общини – 4 бр.:
  - Община Трявна, област Габрово – 3
  - Община Полски Тръмбеш, област Велико Търново – 1
4. Вид социалната услуга - Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания I, брой потребители от други общини – 11 бр.:
  - Община Павликени, област Велико Търново – 2
  - Община Велико Търново, област Велико Търново – 2
  - Община Елена, област Велико Търново – 2
  - Община Правец, област София -1
  - Община Плевен, област Плевен - 2
  - Община Сливен, област Сливен – 1
  - Град София - 1
5. Вид социалната услуга - Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания II, брой потребители от други общини – 13 бр.:
  - Община Павликени, област Велико Търново – 1
  - Община Велико Търново, област Велико Търново – 1
  - Община Плевен, област Плевен – 3
  - Община Русе, област Русе -1
  - Община Попово, област Търговище - 1
  - Община Стражица, област Велико Търново – 1
  - Община Стара Загора, област Стара Загора- 5
6. Вид социална услуга – Дневен център за деца с увреждания, брой потребители от други общини – 1 бр.:

- Община Севлиево, област Габрово – 1

5.2 Потребители от други общини, ползващи интегрирани здравно-социални услуги

Интегрирана здравно-социална услуга ЦНСТДМУППМГ,
брой потребители от други общини – 5 бр.:

- Община Стражица, област Велико Търново – 1
- Община Елена, област Велико Търново – 1
- Община Елхово, област Ямбол – 1
- Община Бяла, област Русе -1
- Община Хасково, област Хасково - 1

6 Информация за демографското развитие в община Габрово

Демографският анализ се базира на данните от Преброяване на населението проведено от Националния статистически институт през 2021 г.

Към 07 септември 2021 г. по данни на НСИ, община Габрово е с население от 54 608 жители, а град Габрово - с 48 133 жители с настоящ адрес.

Основни тенденции

По данни от Преброяване на населението, проведено от Националния статистически институт, към края на 2021 г. за община Габрово то е 54 608 души, а в рамките на областта живеят 98 387 души. За сравнение, населението на общината през 2011 г. е било 65 268 души, а на областта 122 702. Ежегодно населението на община Габрово намалява с около 1000 души. Естественят прираст през 2017 г. е – 779, а през 2021 г. е -1136. Макар негативните демографски тенденции да са ясно изразени в цялата страна, силно отрицателният прираст остава едно от най-големите предизвикателства пред развитието на общината.

Данни/информация за демографското развитие в община Габрова за последните 5 години:						
		2021	2020	2019	2018	2017
Общ брой на населението	<i>брой</i>	54608	55768	56599	57625	58567
Раждаемост	<i>брой</i>	305	289	352	369	365
Смъртност	<i>брой</i>	1441	1196	1061	1080	1144
ЕСТЕСТВЕН ПРИРАСТ	<i>брой +/-</i>	-1136	-907	-709	-711	-779
Заселени	<i>брой</i>	1286	2440	1031	904	885
Изселени	<i>брой</i>	1310	2364	1348	1135	1202
МЕХАНИЧЕН ПРИРАСТ	<i>брой +/-</i>	-24	76	-317	-231	-317
Гъстота на населението	<i>бр. души на кв. км.</i>					93.4*
Брой градско население	<i>брой</i>	48133	49175	51217	52169	53063
Брой селско население	<i>брой</i>	6475	6593	5382	5456	5504

Броят на населените места в община Габрово е 134. В град Габрово живеят 48 133 души или близо 88.2 % от населението на общината. Град Габрово е най-големият град в област Габрово и съответно остава с водеща роля за развитието на областта.

Структура на населението по възраст

Възrastовата структура на населението в община Габрово продължава тенденцията към застаряване. Населението в трудоспособна възраст /16-64 г./ намалява до 30 441 жители. Населението в под трудоспособна възраст /0-15/ намалява своя дял до 6 606 през 2021 г. Значителен е ръстът на населението на възраст над 65 г., което достига 17 561 души през 2021 г. Видно е, че населението на възраст над 65 г. е над 2,5 пъти повече спрямо населението на възраст от 0 до 15 г.

година	общо	Под трудоспособна възраст /0-15 г./	В трудоспособна възраст/16-64г./	Над трудоспособна възраст /над 65 г.
2017	58567	6944	32841	18782
2018	57625	6880	32197	18548
2019	56599	6804	31401	18394
2020	55768	6697	30988	18083
2021	54608	6606	30441	17561

Детското население /учащи /в община Габрово има следната структура:

година	0-4 години	5-9 години	10-14 години	15-19 години
2017	1912	2362	2196	2138
2018	1890	2310	2260	2124
2019	1846	2231	2310	2059
2020	1716	2167	2365	2104
2021	1713	2049	2368	2142

Видно е, че детското население в възрастните групи 0-4 и 5-9 години намалява, децата в групата 10-14 години се увеличават, а тези – между 15-19 годишна възраст са относително постоянна величина.

Изнесената информация потвърждава, че броят на живородените деца в общината бележи тенденция към намаляване.

Структура на населението по пол

Съотношението между половете в община Габрово е в полза на жените. През последните 5 години, женското население е с около 2000 повече от мъжкото население.

В същия период броят на мъжете и жените, живеещи в града бележи тенденция към намаляване, а броят на живеещите в селата се увеличава. Това се дължи отчасти на застаряването на населението и мигрирането му към селските райони.

година	Общо мъже	Общо жени	Мъже, живеещи в град Габрово	Жени, живеещи в град Габрово	Мъже, живеещи в селата	Жени, живеещи в селата
2017	28254	30313	25580	27483	2674	2830
2018	27730	29895	25076	27093	2654	2802

2019	27227	29372	24604	26613	2623	2759
2020	26806	28962	23523	25652	3283	3310
2021	26210	28398	22979	25154	3231	3244

Прираст на населението

Данните от последното преброяване през 2021 година в страната показват съществени различия в териториален аспект по отношение броя на родените деца в отделните области. Във повечето области преобладават жените с две деца, за разлика от област Габрово, която е с най-висок относителен дял на жените с едно дете - 32.1%. Средният брой на децата, отглеждани в едно семейство в областта е 1,4.

През годините се наблюдава спад на броя на живородените в община Габрово - от 365 през 2017 г. до 305 през 2021 г. Това е следствие от намаляването на населението като цяло, но и от миграционните процеси към по-големите градове или чужбина. Коефициентът на раждаемост в Габрово традиционно остава по-нисък спрямо средното за страната.

Смъртността в община Габрово се увеличава - от 1144 през 2017 г. до 1441 през 2021 г. Смъртността бележи по-високи стойности спрямо средните стойности за страната.

Намаляването на населението в община Габрово се дължи както на естествени демографски процеси, така и на миграцията на хората. Миграцията на населението е основен фактор, който оказва влияние върху броя и структурите на населението на страната като цяло, така и за отделните региони и територии.

Ключови за развитието на община Габрово са данните за механичното движение на населението. Тези процеси отразяват решенията на гражданите да се изселят или заселят в съответната община, съобразно възможностите за учебна заетост, трудова реализация и стандарт на живот, които се предлагат.

Данните показват известен ръст както при заселванията, така и изселванията в община Габрово през последните години. Механичният прираст остава отрицателен - в рамките на -24 души през 2021г. Най-големият отлив на население е в групата на възраст от 10 до 29 г. Отчасти това се дължи на желанието на завършилите средно образование да продължат своето обучение и да се реализират в друго населено място. Изселванията са предимно в посока Столична община, Велико Търново, Варна, Пловдив и Стара Загора. Данните за миграцията показват, че заселените в община Габрово са от Столична община, Севлиево, Дряново, Трявна и Велико Търново. Община Габрово има положителен прираст спрямо съседните си общини и отрицателен спрямо по-големите общински центрове в България.

Сравнението между естествения и механичния прираст на населението показва, че през последните няколко години община Габрово губи двойно повече население по естествени причини, т.е. поради влошена демографска структура, отколкото поради миграция.

Население в селата в община Габрово

По данни на НСИ от проведеното преброяване на населението през 2021 г., 6 475 души живеят в селата в община Габрово. Близко половината (48% по данни на НСИ) от населението в селата в община Габрово е на възраст над 65 г., което показва сериозно застаряване на населението извън областния център и отлив на млади хора от малките населени места.

Населението в по-големите населени места / над 200 души / в общината през последните 5 години е както следва:

Населено място	2017	2018	2019	2020	2021
с. Поповци	474	484	469	480	475
с. Яворец	424	427	430	463	458
с. Драгановци	325	315	309	361	340
с. Враниловци	276	277	268	329	321
с. Жълтеш	229	226	220	240	237
с. Гъбене	199	195	190	225	216
с. Армените	95	91	93	215	209

Видно е, че броят на населението в селата Яворец, Поповци, Драгановци, Враниловци, Жълтеш и Гъбене е относително постоянна величина. В село Армените, през последните 2 години, броят на жителите е нараснал повече от 2 пъти.

В същото време тревожна е тенденцията на обезлюдяване на по-малките населени места в общината. В 32 от селата жителите са под 10 души, а в 5 – няма население.

Здравен статус на населението

По време на Преброяване 2021 е получена информация за три основни характеристики на здравния статус на населението:

1. самооценка на здравето

В териториален аспект в 13 области преброените лица са самооценили здравословното си състояние като много добро и добро здраве. Област Габрово е сред тези с най-нисък дял на лицата по този показател - 66.2%.

2. наличие на ограничения в ежедневните дейности поради здравословен проблем (лица с ограничение)

Относителният дял на лицата с ограничения общо за страната е 9.1%. В териториален аспект, в половината от областите, дялът на лицата с ограничения е по-голям от този за страната, като сред тези с най-високи дялове е област Габрово -11.4%

3. хора с увреждания

Хора с увреждания са лицата с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, освидетелствани от ТЕЛК/НЕЛК. Съгласно националното законодателство степента на трайно намалена работоспособност, съответно видът и степента на увреждане се определят в проценти спрямо възможностите на здравия човек.

Относителният дял на лицата с трайно намалена работоспособност за страната е 12.4%. С най-висок относителен дял на лицата с увреждания на възраст 16 и повече години след област Силистра са областите Габрово и Плевен (по 17.3%) и Враца (17.2%).

В община Габрово приблизително 18,3 % от населението е с трайно намалена работоспособност или възможност за социална адаптация.

Към настоящия раздел от Анализа е приложена Демография на община Габрово – данни от НСИ при преброяване на населението през 2021 г.

7 Информация за наличната социална, образователна и здравна инфраструктура в община Габрово

7.1 Социална инфраструктура

7.1.1 Социални услуги

В община Габрово е налице ефективно работеща, непрестанно развивана и усъвършенствана система от съвременни социални услуги, съответстваща на действащите политики на европейско, национално и местно ниво. Положителните нагласи за съхранение и поддържане на постигнатите резултати, както и последващото ефективно надграждане на постиженията, гарантират предоставяне на качествени социални услуги и устойчивост на инвестициите.

Социалната политика на Община Габрово е фокусирана върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия контекст на социално-икономически проблеми и хоризонтални политики за социално включване на уязвимите общности и рискови групи. Планирането отговаря на реалните нужди от социални услуги за рисковите групи, съответства на реалните възможности и капацитет на местните партньори за осигуряване на необходимите услуги и в по-широк план – на дългосрочните тенденции в развитието на община Габрово.

Предоставяните социални и интегрирани здравно-социални услуги държавно делегирана дейност са както следва:

I. Услуги за деца /младежи

1. Дневен център за деца с увреждания – капацитет 20
2. Център за социална рехабилитация и интеграция за деца от аутистичния спектър „Келер“- капацитет 20
3. Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи - капацитет 8 места
4. Центрове за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания – 2 бр. – общ капацитет 28.
5. Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания - капацитет 5 места. Управлява се от Сдружение „SOS Детски селища“ България.
6. Дневен център за деца и младежи с увреждания – капацитет 40, управлява се от Фондация “Грижи за деца с увреждания”.
7. Център за обществена подкрепа „ИМКА“ - капацитет 25 места. Услугата е възложена за управление на Сдружение „ИМКА“ Габрово.
8. Център за обществена подкрепа „Вяра“ - капацитет 50 места. Управлява се от Сдружение „SOS Детски селища“ България.
9. Звено „Майка и бебе“ - капацитет 6 места. Управлява се от Сдружение „SOS Детски селища“ България.

II. Услуги за пълнолетни лица с увреждания и възрастни хора

1. Дневен център за пълнолетни лица с увреждания - капацитет 30 места. Възложена за управление на Сдружение “Бъдеще и закрила за лица с интелектуални затруднения”
2. Център за социална рехабилитация и интеграция - капацитет 40 места. Възложена за управление на Съюз на слепите в България – ТСО Габрово.
3. Дневен център за стари хора - капацитет 20 места.

Всички социални услуги имат осигурена добра материална база. При констатиране на нужда от текущ ремонт се предприемат адекватни действия.

При предоставяне на услугите за деца в община Габрово е осигурена безопасна и

сигурна среда за отглеждане, възпитание и защита на техните права и интереси, с цел повишаване на общото им благосъстояние.

Създадени са условия за корекционно-компенсаторна работа с децата и младежите, за придобиване на полезни навици, подобряване на физическото, интелектуалното и емоционално състояние. Социалните услуги разполагат с кабинети за индивидуална, групова работа и зали за диагностика и наблюдение. В някои от тях е изградено видеонаблюдение.

В услугите за пълнолетни лица е създадена добре поддържана битова и околна среда, достатъчно спални помещения, помещения за социални контакти, помещения за хранене, санитарни помещения и други с улеснен достъп до тях. За всяко настанено лице е определено спално помещение, мебелирано и оборудвано по подходящ начин, съобразно установените потребности на лицето и неговия личен избор. Осигурени са отопление, осветление, снабдяване с вода и вентилация на помещенията. Спазват се санитарните и хигиенните норми за контрол върху разпространението на инфекции, съобразно действащото законодателство.

Всички социални услуги, функциониращи в община Габрово са достъпни. На входа на всяка услуга е осигурен достъп за лица/деца с увреждания. В някои от сградите са изградени рампи, има мобилна система за преодоляване на стълби, рампа, други разполагат с асансьор.

7.1.2 Жилищни условия

Жилищният сектор е един от двигателите на икономическото развитие, стимулира икономиката и подпомага обновяването на градовете и населените места.

Факторите, влияещи върху жилищната политика :

- Политически фактори – най-голяма роля има държавата, която трябва да създаде условия, за да гарантира равнопоставеност и достъп до жилище на всеки.
- Икономическите фактори - влияят върху формирането и провеждането на жилищната политика .
- Социалните фактори - отрицателните демографски тенденции и застаряването на населението, повишеният риск от бедност и социално изключване, високите нива на енергийна бедност определят и по-голямата тежест, която трябва да поемат държавата и общините за осигуряване на достъп до социално или собствено жилище. Социалните цели на жилищната политика могат да бъдат постигнати по-лесно при координирането ѝ със социалната политика и с подпомагане както на най-бедните и уязвими групи на обществото, така и на младите хора, чието личностно и професионално развитие, икономическа активност и работоспособност, до голяма степен зависят и от условията на живот.

Анализирайки състоянието на жилищния сектор в Община Габрово може да се направи извод, че разпределението на жилищата е неравномерно по отношение тяхното местоположение – град или село. По-голяма част от жилищата се намират в града, до голяма степен предопределено от урбанизацията на града.

Смисловият образ на жилищния сектор е необходимо да кореспондира с визиите и целите на действащите стратегически документи за намаляване на бедността и риска от социално изключване; за изграждане на безопасна и достъпна среда за обитаване; на чиста и здравословна околна среда; за изграждане на наеман социален фонд и подобряване на жилищните условия на уязвимите групи от населението и младите хора; за обновяване на жилищните сгради и постигане на стандартите за

близко до нулево потребление на енергия; за намаляване на негативните въздействия от климатичните промени и адаптация към тях.

В община Габрово няма квартал, населяван единствено от малцинствени групи. Въпреки това има няколко квартала с концентрирано ромско население - индустриалната част на града, кв. „Бойката“, ул. „Батак“, ул. „Градище“, а също така и в кварталите „Сирмани“ и „Смирненски“. По-голямата част от ромите живеят в общински жилища. След настаняването им в общинско жилище не всички заплащат наемната цена и консумативните разноски, не полагат и грижите на добър стопанин при ползване на жилището, което води до влошаване на неговото състояние, до необходимост от значителни финансови средства за неговото възстановяване, а при къщите - до тяхното събаряне.

Община Габрово притежава 496 броя жилища, част от които се обитават от 52 семейства и домакинства от малцинствените групи - общо 158 лица, което съставлява 17.61 % от общо настанените в общински жилища лица.

В общински жилища са настанени и лица от други уязвими групи - самотни майки с деца, лица с трайни увреждания и др.

В дългосрочен план трябва да се търсят и възможности за увеличаване броя на общинските жилища, за да се реализират социалните функции на общинската жилищна политика и да се осъществи максимално възможното задоволяване на нарастващите жилищни потребности на жителите на общината.

7.1.3 Транспортни връзки за достъп на социалните услуги и обезпечаване на ползването им

На територията на област Габрово, както и на целия СЦР, не преминават автомагистрала. През област Габрово преминава първокласен път I-4 „София/Ботевград-Севлиево-Велико Търново-Шумен/Варна“ (E772), който свързва двете построени части на магистрала Хемус (A2) и на практика осигурява свързаността по транспортния коридор от столицата София до Варна. Областният център Габрово е леко встрани от основната пътна артерия по оста „изток-запад“.

От огромна важност за община Габрово е трафикът по оста „север-юг“. През територията на община Габрово преминава първокласен път I-5 „Русе-Бяла-В. Търново-Габрово-Ст. Загора-Хасково-Кърджали-граница Гърция“ (E-85). В тази връзка през 2020 г. е завършен и пуснат в експлоатация обходния път на гр. Габрово – запад с дължина 23 километра.

От особено значение за развитието на региона е качеството на следните пътища от републиканската пътна мрежа: I-5 (E-85), II-44 и III-552, които осигуряват достъпа до съседните общински и областни центрове. На територията на община Габрово преминават 177.7км. републиканска пътна мрежа, която е разпределена по класове както следва: 36,4 км. пътища I клас (направление Габрово – В. Търново), 17,3 км. пътища II клас (направление Габрово – Севлиево) и 119.2 км. пътища III клас (направления Габрово – Трявна, Трявна – Дряново и Габрово – м. Узана).

Общинската пътна мрежа обхваща 280.450 километра, които са разпределени по класове както следва: I клас – 29.9 километра; II клас – 66.20 километра; III клас – 184.350 километра.

В отговор на нуждите на града от рехабилитация и инвестиции в развитието на градската среда, Община Габрово изпълнява няколко големи проекти, финансирани по оперативните програми. През последните години със средства от общинския бюджет и допълнителни финансираня се извършват мащабни действия за рехабилитация на основна улична мрежа и обслужващи улици на междублоковите пространства в големите квартали на град Габрово.

Всички социални услуги, функциониращи на територията на община Габрово са достъпни, с възможност за ползване на обществен транспорт от и до тях. По-голямата част са разположени в град Габрово, в централна градска част и комуникативни квартали, в близост до обществени сгради, магазини и др. Някои услуги разполагат с превозни средства, с които осигуряват транспортиране на потребителите при нужда.

7.2 Образование

На територията на община Габрово функционират:

- 10 общински детски градини, разположени в 17 бази;
- 8 общински училища - едно начално, пет основни, две средни, Природоматематическа гимназия;
- 3 държавни училища – две професионални гимназии и Национална Априловска гимназия;
- Център за специална образователна подкрепа;
- Център за подкрепа на личностното развитие – Астрономическа обсерватория и планетариум.
- Технически университет

Община Габрово инвестира целенасочено в подобряване на материалната база на детските градини. Материалната среда в тях е в добро състояние, като образователната инфраструктура е съобразена с осигуряването на оптимални социално - битови, хигиенни, здравни и безопасни условия. Сградите на детските градини в града са реновирани и обновени и са въведени мерки за енергийна ефективност.

Дворните площи в повечето детски градини са благоустроени, като са обособени площадки за игри на открито, отговарящи на всички изисквания за безопасност ударопоглъщащи настилки, спортни уреди и съоръжения, съобразени с възрастта на децата.

В сградите на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие е осигурена достъпна архитектурна среда за всички деца и ученици, както и за тези със специални образователни потребности. Сградите на образователните институции разполагат и с отделни помещения за кабинети или обособени зони в общо помещение, свързани с оказване на подкрепа и осигуряване на възможност за индивидуална работа с децата/учениците кабинет/зона на логопеда, на психолога и за ресурсно подпомагане. Физическата среда се съобразява с разработения план за създаване на необходимите условия за организация на учебния ден.

В детските градини има изградена рампа, която осигурява достъп до входа, както и в училищата е осигурен достъп до първия етаж.

В сградите на три училища е изграден асансьор за улесняване на достъпа за деца/лица с увреждания.

В детските и учебните заведения поетапно беше въведено видеонаблюдение, за да се гарантира сигурността на децата и учениците. Въведен е пропускателен режим във всички учебни заведения и е осигурена дневна охрана.

По отношение обхвата и задържането на учениците, Община Габрово изпълнява националните политики. Служители на общинска администрация са част от екипите при изпълнение на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. През последната година са посетени 705 семейства, като е установено, че 691 са в чужбина, 14 са със сменен адрес в други области. В риск са 15 ученици.

Технически университет – Габрово е ключовата образователна институция в града. Университетът привлича млади хора, подготвя силни технически кадри за местната икономика и играе водеща роля в изследователската и развойната дейност, в т.ч. създавайки среда за интелигентна специализация на промишлеността в Габрово. През 2020 г. отвори врати и високотехнологичния парк към ТУ – Габрово.

В общината са създадени условия за:

- Качествено, конкурентноспособно и ефективно образование, чрез оптимизация на общинската образователна система, обхват на всички подлежащи деца и ученици и предотвратяване на преждевременно им напускане и отпадане от училище;
- Обновяване и модернизация на материална база в детските градини и училищата, на сграден фонд и дворни пространства за осигуряване на качествено обучение на децата и учениците и създаване на привлекателна образователна среда, което е предпоставка за развитието и успеваемостта на учениците и за повишаване качеството на учебния процес;
- Развитие на образователната инфраструктура в съответствие с потребностите на местната икономика и нуждите на пазара на труда, важно условие за по-добра реализация на младите хора на пазара на труда;
- Повишаване ефикасността на взаимодействие между участниците в образователния процес и институциите е гаранция за осигуряване на най-добрия интерес/полза за личностното развитие на детето и ученика.

(Приложение № 2 – таблица образование)

7.3 Здравеопазване

В община Габрово функционират три болнични заведения:

- Многопрофилна болница за активно лечение “Д-р Тота Венкова“ АД,
- Специализирана болница за активно лечение на белодробни болести град Габрово ЕООД
- МБАЛ „Свети Иван Рилски Габрово”.

Добра е достъпността до лечебните заведения, оказващи болнична медицинска помощ. Броят на леглата за активно лечение е оптимизиран. Не са решени въпросите с: финансиране на леглата за продължително лечение и на някои от дейностите, възможността за подновяване на амортизирана медицинска апаратура, реализиране на скринингови програми. Има текучество и недостиг на специалисти по здравни грижи.

Населението на община Габрово е медицинско обезпечено посредством следните структури за извънболнична медицинска помощ:

- Диагностично – Консултативен Център – 1 ЕООД – Габрово /ДКЦ 1/;
- Диагностично – Консултативен Център – 1 ЕООД – Габрово /ДКЦ 2/;
- Болничен Медицински център;
- Медицински Център “Апогей” – Габрово;
- Медицински Център „СИАС“ – Габрово;
- Медицински център „Св. Иван Рилски“ – Габрово

Община Габрово оказва подкрепа за лицата, нуждаещи се от качествени палиативни грижи, чрез предоставяне на средства за финансова подкрепа на пациенти, ползващи

услугите на Регионален хоспис ЕООД – Габрово. Услугата предлага стационар с разкрити 30 легла, разположени в 12 стаи за пациенти от територията на областта и 24 часа медицинско наблюдение, сестрински грижи и санитарно обслужване. За ползването на услугата се заплаща такса. За жителите на община Габрово, които отговарят на конкретни критерии, е осигурена възможност за финансова подкрепа от бюджета на Общината.

Създаден е Общински съвет по наркотични вещества (ОбСНВ), който изпълнява националната и местна политика в областта на злоупотребата с наркотици. Основна задача на ОбСНВ е осъществяване на координация, ефективно взаимодействие и сътрудничество между институциите, НПО, младежки сдружения и медии в усилията им за ограничаване на разпространението и употребата на психоактивни вещества. Съветите по наркотични вещества разработват, осигуряват и координират изпълнението на общинските програми за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества. За изпълнението на превантивните програми пряко отговарят специалистите от Превантивно – информационния център към Община Габрово. Превантивно-информационният център към Общинския съвет по наркотични вещества, реализира различни образователни модулни програми за превенция на рисковото поведение, които включват интерактивни тренингови обучения на ученици и специалисти – преподаватели, педагогически съветници, медицински специалисти, както и информационни програми за родители, граждани, медии. ПИЦ провежда консултации с граждани по проблеми, свързани с наркотични вещества и зависимости, събира и обработва информация, чрез анкети и проучвания на местно ниво и ежегодно докладва дейността си пред Общински съвет и кмета на Община Габрово, Националния център по наркомании, Националния съвет по наркотични вещества към Министерство на здравеопазването.

В общината функционират самостоятелни три детски ясли.

1. ДЯ „Зора“ е създадена през 1972 година. Специално построената сграда се състои от два корпуса с обща застроена площ 970 кв.м. В яслата се отглеждат и възпитават 80 деца от 1 до 3 години, разпределени в пет групи.

В Детска ясла „Зора“ се намира и единствената за гр. Габрово Детска млечна кухня, която предлага обедно меню за деца в три възрастови групи: малки - от 10 м. до 1 г., преходни - от 1 г. до 1,5 г. и големи - от 1,5 г. до 3 г. Броят на абонатите на детската кухня е 235.

2. В Детска ясла „Славейче“ работят четири групи, в които се отглеждат и възпитават 76 деца от 10 месеца до 3 години.

3. Детска ясла „Първи юни“ е открита през 1975 г. В Детската ясла се отглеждат 36 деца, разпределени в три групи.

В трите детски заведения поетапно се модернизира материално-техническата база с помощта на собствен и външно-привлечен ресурс. Закупува се оборудване и обзавеждане, въвеждат се енергийно-ефективни мерки, изграждат се съвременни дворни пространства.

В заключение, в сферата на здравеопазването в община Габрово се идентифицират следните рискове:

- Необходимост от планиране и осигуряване на медицински специалисти по вид дейности в дългосрочен период, съобразено с потребностите на населението от определена здравна помощ;
- Необходимост от инвестиции в техническото оборудване и енергийната ефективност на част от лечебни заведения;
- Наличие на високата средна възраст на лекарите и недостиг на специалисти по здравни грижи.

(Приложение № 3 таблица здравеопазване)

8 Информация и прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги

8.1 Информация за текущото състояние на работещите в социалните и интегрираните здравно-социални услуги, действащи на територията на общината

В социалните услуги на територията на община Габрово са ангажирани екипи от социални работници, специалисти социални дейности, психолози, логопеди, рехабилитатори, кинезитерапевти, медицински сестри, детегледачи, асистенти, шофьори, хигиенисти и други.

В някои социални услуги са наети външни специалисти на граждански договори, с цел прилагане на индивидуален подход, съобразно конкретните дефицити, нужди и потребности на ползвателите. Специалистите подпомагат дейностите в услугата и допринасят за нейното качествено предоставяне:

- В Център за обществена подкрепа – логопед и педагог
- В Център за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни лица - специалист обучение софтуерни приложения, хореограф и треньор по шах-мат за незрящи.

Към момента на изготвяне на анализа, всички социални услуги адаптират длъжностните щатни разписания за 2023 година в съответствие с Наредбата за качество на социалните услуги и съответните стандарти.

Община Габрово отделя нужното внимание на професионалното развитие и израстване на служителите, ангажирани с предоставяне на социални услуги. Планират се и се организират следните дейности за подкрепа на персонала:

- Провеждане на обучения, съобразно регламентиранияте срокове в Наредбата за качество на социалните услуги, с цел поддържане и обогатяване на знанията и уменията по нормативната уредба;
- Провеждане на индивидуални и/или групови супервизии от външни консултанти и независими експерти на специалистите, работещи в социалните услуги;
- Осъществяване психологическа подкрепа на съответния специалист в кризисна ситуация;
- Финансово обезпечаване на методическата подкрепа, супервизиите и психологическата подкрепа на специалистите от бюджета на съответната социална услуга;
- Търсене на възможности за задържане на наличните специалисти в социалните услуги,
- Насърчаване на екипната работа

С влизане в сила на Наредба за стандартите за заплащане на труда на служителите, осъществяващи дейности по предоставяне на социални услуги, които се финансират от държавния бюджет бе решен до голяма степен проблемът с ниските възнаграждения. Съществува обаче разлика в заплащането на служителите, ангажирани с предоставяне

на социални услуги делегирана държавна дейност и услугите местна дейност или по проект.

При напускане на служители, от някои позиции, същите трудно биват обезпечавани с нови кадри, напр. медицински сестри, помощен персонал – санитарни, детегледачи и др.

Община Габрово среща затруднения при осигуряване на специалисти с медицински профил /в трудоспособна възраст/, които да работят на постоянни позиции в резидентите услуги. Предприемат се мерки за привличане на такива кадри, като заплащането е един от подходите.

По отношение на човешкия ресурс, могат да се направят следните изводи:

1. Социалните услуги в общината са обезпечени със специалисти с определена професионална квалификация в социалната или здравна сфера, но има текучество на кадри
2. Наблюдава се липса на медицински специалисти /в трудоспособна възраст /, които да обезпечават новоразкрити социални услуги
3. Периодично специалистите участват в провеждане на различни обучения за въвеждане в новостите в социалната и нормативна база.
4. В някои от услугите, за задоволяване специфичните потребности на лицата от целевата група, е необходимо наемането на външни специалисти по граждански договор.

(Приложение № 4 – таблица персонал)

8.2 Информация, относно регистрираните безработни лица на територията на общината:

Един от важните показатели, определящ социално-икономическото развитие на даден регион е равнището на заетост и безработица. Безработицата се отразява върху имуществения, социалния и духовен статус на хората. Основно тя влияе върху най-активната част от населението.

От анализа на трудовия пазар се налагат няколко негативни тенденции - младите хора трудно се включват в трудовия пазар и безработицата трае по-дълго в сравнение с периода преди кризата. Друга тенденция е, че малцинствените етнически групи са сериозно заплашени от безработица и изпадане под прага на бедност.

Динамиката на безработица в община Габрово следва общите тенденции в страната. В същото време икономическата активност на младите хора е традиционно по-ниска, а включването им на пазара на труда – по-трудно, заради редица фактори на местната среда. В общината най-големия процент на дълготрайно безработни е сред ромите, поради ниското ниво на образование или липса на такова, недостатъчна мотивация и проява на несериозно и отговорно отношение към законово регламентирани задължения, дефицит на умения и квалификация.

Осигуряването и задържането на работна ръка в социалните услуги е изключително важно, с оглед правилното функциониране на всяка услуга. За нуждите на анализа е направено проучване на местния пазар на труда, свързано с наличието на регистрирани безработни лица с медицинско образование, лица с предишен опит в социалните услуги и други, които Дирекция „Бюро по труда“ филиал Габрово счита за подходящи за работа в социалната сфера.

Регистрирани лица по професии и опит	Брой
Лекар	0
Медицинска сестра	1
С опит като „Личен асистент“	28

По данни на ДБТ Габрово, освен горепосочените, при регистрацията си 19 безработни лица са посочили предпочитана професия в сферата на „Персонал, полагащ здравни грижи за хора“

8.3 Прогноза за необходимите служители за извършване на дейността по предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги:

В социалните услуги, финансирани от държавния бюджет в община Габрово са налични 222 щатни бройки /Приложение 4/. От тях незаети са 13 бр. Незаетите бройки са на длъжности медицински сестри, логопед, социален работник, сътрудник социални дейности, детегледачи. За тези позиции периодично се публикуват обяви за работа.

Към момента на изготвяне на анализа, позициите са свободни и се търсят начини за тяхното обезпечаване, с оглед качествено предоставяне на съответната услуга.

След декомпозиране на социалните услуги е изчислен и прогнозен брой на служителите с оглед на оптимално функциониране на социалните и интегрираните здравно-социални услуги, както следва:

Социална услуга	Наличен персонал /щ. бр./	Необходим персонал /щ. бр./
Дневен център за деца и младежи с увреждания	29,5	30,4
Дневен център за пълнолетни лица с увреждания	11,5	15,6
Дневен център за стари хора	2	1,3
Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и младежи	4	5,2
Център за социална рехабилитация и интеграция за пълнолетни лица	7	12,8
Център за обществена подкрепа	19	16,13
Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания	5	4,73
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания	26,5	29,4
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянна медицинска грижа	14,5	15,48
Звено „Майка и бебе“	5	6,09

Видно е, че при по-голямата част от услугите числеността на наличния персонал е по-малка от необходимите щатни бройки. В някои от случаите, това се дължи на

недостиг на финансови средства от ЕРС / например - Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянна медицинска грижа /

При услугите Дневен център за стари хора и Център за обществена подкрепа наличните щатни бройки са повече от необходимите.

От 2023 година във всички услуги / с изключение на Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания/ ще се извърши изменение на длъжностното щатно разписание в резултат на постигането на съответствие с изискванията за брой, квалификация и състав на служителите, заложен в стандартите за качество по НКСУ.

9 Прогнозиране и планиране на необходимите социални и интегрирани здравно-социални услуги

Данни за максималния брой потребители, генерирани в шийт Карта на Приложение № 5 за община Габрово:

№	Допустим максимален брой на потребителите по критериите	
	Дейност по чл. 15 от ЗСУ	Максимален брой потребители
1	информирание и консултиране (специализирана)	99
2	застъпничество и посредничество	73
3	терапия и рехабилитация	138
4	обучение за придобиване на умения	89
5	подкрепа за придобиване на трудови умения	37
6	дневна грижа за деца с трайни увреждания	42
7	дневна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания	191
8	резидентна грижа за деца без увреждания	8
9	резидентна грижа за деца с трайни увреждания	11
10	резидентна грижа за пълнолетни лица с психични разстройства	129
11	резидентна грижа за пълнолетни лица с интелектуални затруднения	39
12	резидентна грижа за пълнолетни лица с физически увреждания	184
13	резидентна грижа за пълнолетни лица с деменция	34
14	резидентна грижа за пълнолетни лица със сетивни увреждания	6
15	резидентна грижа за лица в надтрудоспособна възраст без увреждания	95
16	здравно-социални услуги за резидентна грижа за деца с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи	4
17	здравно-социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи	29
18	здравно-социални услуги за резидентна грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи	42
19	осигуряване на подслон за бездомни лица	3

20	осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация	5
21	осигуряване на подслон за деца, пострадали от домашно насилие и деца, жертви на трафик	4
22	осигуряване на подслон за пълнолетни лица, пострадали от домашно насилие и лица жертви на трафик	6

При извършване на анализа, след декомпозирането на съществуващите социални услуги, се установиха представените в таблицата съотношения между общия брой на наличните места и допустимия максимален брой потребители в социалните и интегрираните здравно-социални услуги в община Габрово:

Социална услуга по чл. 15 от ЗСУ	Общ брой на наличните места	Допустим максимален брой потребители/места	Действия на община Габрово
Информирание и консултиране (специализирана)	47,25	99	Възможно увеличаване на броя места
Застъпничество и посредничество	45,45	73	Възможно увеличаване на броя места
Терапия и рехабилитация	83,75	138	Възможно увеличаване на броя места
Обучение за придобиване на умения	68,40	89	Възможно увеличаване на броя места
Подкрепа за придобиване на трудови умения	26	37	Възможно увеличаване на броя места
Дневна грижа за деца с трайни увреждания	60	42	Не предприема действия за промяна на броя места
Дневна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания	30	191	Възможно увеличаване на броя места
Резидентна грижа за деца без увреждания	5	8	Възможно увеличаване на броя места
Резидентна грижа за деца с трайни увреждания	28	11	Не предприема действия за промяна на броя места
Здравно-социални услуги за резидентна грижа за деца с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи	8	4	Не предприема действия за промяна на броя места

Осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация	6	5	Не предприема действия за промяна на броя места
--	---	---	---

10 Изводи

От изнесената информация в Раздел 9 е видно, че по-голямата част от съществуващите социални услуги работят с намален капацитет и е възможно да бъде увеличен броя на местата, с оглед задоволяване на потребностите на местното население.

С увеличен капацитет работят услугите:

- Дневна грижа за деца с трайни увреждания
- Резидентна грижа за деца с трайни увреждания
- Здравно-социални услуги за резидентна грижа за деца с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи
- Осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация

- Услугата „Резидентна грижа за деца без увреждания“ /ЦНСТДБУ/ следва да увеличи броя на местата и да се сключи споразумение, съгл. ЗСУ с другите общини в област Габрово

- Услугата „Резидентна грижа за деца с трайни увреждания“ /ЦНСТДМУ 1 и ЦНСТДМУ 2/ работи с увеличен капацитет към момента на изготвяне на анализа. Предоставя се както на деца, така и на младежи. Услугата е разположена в две бази. От данните, събрани при анализа е видно, че част от потребителите са пълнолетни лица /младежи/. Съобразно изведените нужди, общината има необходимост от предоставяне на услугата за пълнолетни лица.

Община Габрово има намерение да трансформира услугата и в едната от базите да се предоставя „Резидентна грижа за пълнолетни лица /младежи/ с трайни увреждания“ /ЦНСТПЛУ/.

За двете услуги „Резидентна грижа за деца с трайни увреждания“ и „Резидентна грижа за пълнолетни лица /младежи/ с трайни увреждания“ да се сключи споразумение, съгл. ЗСУ с другите общини в област Габрово

- „Здравно-социална услуга за резидентна грижа за деца с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи“ работи с увеличен капацитет. Услугата работи на пълен капацитет и се ползва от потребители от цялата страна. Предоставя се както на деца, така и на младежи. Да се сключи споразумение, съгл. ЗСУ с другите общини в област Габрово.

Данните за максималния брой потребители, генерирани в шийт Карта на Приложение № 5 за община Габрово показват потребности на населението от нови услуги, които към момента на изготвяне на настоящият анализ не са осигурени с финансиране от държавния бюджет. В т. 3.1.2. от Анализа сме представили социалните услуги, които функционират на територията на общината по проекти, финансирани от оперативни програми и за които се очаква да бъде осигурена устойчивост чрез държавния бюджет.

Община Габрово желае да запази и развива тези две услуги, като делегирана от държавата дейност.

- Резидентна грижа за пълнолетни лица с деменция –15 места.

- Резидентна грижа за стари хора - 15 места.

Към момента на изготвяне на настоящия анализ подкрепа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване, нуждаещи се от постоянни медицински грижи се осигурява чрез ползване на Регионален хоспис ЕООД – Габрово. Услугата предлага стационар с разкрити 30 легла и 24 часа медицинско наблюдение, сестрински грижи и санитарно обслужване.

Предвид изведените потребности, Община Габрово има желание за разкриване на здравно-социални услуги за резидентна грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи – 30 места.

От анализа е изведена необходимост за разкриване на резидентни услуги за пълнолетни лица с психични разстройства, интелектуални затруднения, лица в надтрудолюбна възраст без увреждания.

На територията на област Габрово са налични услуги за гореупоменатите целеви групи. С оглед на това, Община Габрово счита за целесъобразно прехвърляне на бройките в СУ на областно ниво, за удовлетворяване на потребностите на населението от цялата област, на територията на друга община:

- Резидентна грижа за пълнолетни лица с психични разстройства се предоставя на територията на община Дряново и община Севлиево.
- Резидентна грижа за пълнолетни лица с интелектуални затруднения се предоставя на територията на община Севлиево.
- Резидентна грижа за лица в надтрудолюбна възраст без увреждания се развива и предоставя в община Трявна.

При финализиране на предварителното картиране на социалните услуги за нуждите на планирането на ресурсите и мерките през новия програмен период 2021-2027 г. по Плана за възстановяване и устойчивост, за Област Габрово е предложено създаване на резидентни и подкрепящи социални услуги.

След направен анализ на мрежата от услуги и предвид нуждите на местната общност, Община Габрово е поела ангажимент да изгради:

- Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, с максимален брой 30 потребители
- Център за грижа за пълнолетни лица с физически увреждания, с максимален брой 15 потребители
- Център за грижа за пълнолетни лица с деменция, с максимален брой 30 потребители.
- Център за резидентна грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи, с максимален брой 15 потребители.
- Център за резидентна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи, с максимален брой 15 потребители.
- Център за кризисно настаняване, с максимален брой 10 потребители.

1. Община Габрово има потребност и желае да запази наличните социални услуги, чрез създаване на КСУ /комплекси за социални услуги/. Считаме, че не е целесъобразно закриване на социални услуги, финансирани от държавния бюджет.

2. Необходимо е преобразуване на една от услугите „Резидентна грижа за деца с трайни увреждания“ /ЦНСТДМУ/ в „Резидентна грижа за пълнолетни лица с трайни увреждания“ /ЦНСТПЛУ/.

3. Увеличаване броя на местата в услугата „Резидентна грижа за деца без увреждания“ от 5 на 8 места

4. Разкриване на социални услуги, държавно делегирана дейност:

- Резидентна грижа за пълнолетни лица с деменция –15 места.
- Резидентна грижа за възрастни хора - 15 места.
- Здравно-социални услуги за резидентна грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи – 30 места
- Дневен център за пълнолетни лица с трайни увреждания – 30 места

Посредством поетите ангажименти по ПВУ и с оглед възможностите за сключване на споразумения с общините в област Габрово, считаме че изведените в Анализа потребности на община Габрово от социални услуги ще бъдат задоволени.

11 Приложения

Приложение № 1 – таблица желаещи

Приложение № 2 – таблица образование

Приложение № 3 – таблица здравеопазване

Приложение № 4 – таблица персонал

Приложение № 5 – таблица критерии

Приложение – Демография Габрово